

ampak vrnil se bo končno s krvavo in razbito glavno nazaj v svojo izdajalsko Italijo. Mi pa ostanemo nepremagljivi slovenski junaki in zmagovalci! Naše geslo je:

Vse za vero, dom in za cesarja,
za cesarja blago, kri!

Vsem čitateljem „Slovenskega Gospodarja“ in Sentvidčanom ter vsem Haložanom pošiljam pravih iskrenih pozdravov! Janez Sedlašek.

Slovenski pionirji pozdravljajo.

Z italijanskega bojišča, se nam piše:

Pionirji igramo v tej krvavi vojski znamenito ulogo. Povsod nas radi imajo, ker vedo, da je tudi slovenski pionir sleherni junak od pet do glave. Boril sem se že na ruskem bojišču, a pozneje so me poslali proti laškemu izdajalcu. Z veseljem smo se podali posebno mi Slovenci nad Laha. Tu delamo mostove, ceste, žičnate ograje in vse mogoče zapreke, da Italijan ne more k nam. Zelo nas veseli, ko dobivamo „Slovenskega Gospodarja“ in „Stražo“ redno na bojišče. Komaj čakamo, da dobimo liste v roke. Vsak bi ga rad prvi prečital. Listi romajo iz roke v roko, iz jarka v jarek. Iskreno se zahvaljujemo s tem vsem, ki nas velikodušno zalagajo z dobrimi berili. Slovenske pozdrave pošiljajo pionirji: Janez Kirbiš, od Sv. Janža na Dravskem polju; Franc Ratej, od Sv. Duha pri Ločah; Alojzij Stelcl, s Pobrežja pri Mariboru; Franc Sernee, iz Hoč pri Mariboru.

Iz ujetništva jim je ušel.

Josip Beci, doma iz Ruzbora pri Zidanem mostu piše dne 21. novembra svojemu bratu z italijanskega bojišča: Naznanim Ti, da sem bil en dan že italijanski ujetnik, a sem dobil priložnost, da sem jo pobrisal, kajti ni nič prijetno pri polkarnarjih. Ker sem se hrabro obnašal in srečno utekel iz ujetništva, so mi naši obljubili odlikovanje. Sedaj smo 10 dni na počitnicah v Obergurge na Tirolskem. V nekaj dneh gremo spet nazaj na fronto. Ali bojim se pa kar nič. Naj bo, kakor mi je odločeno. Saj Italijani so splošno zelo strahopetni. Kolikokrat so nas že hoteli z bajoneti napasti, ali ko zaregljajo naše strojne puške izdajalec svojo smrtno pesem, je pa vse zaman. — Zelo smešno je, ko upijejo italija sli častniki „Avanti, avanti Savoia!“ — ali to je vse zaman. Malokdaj se pokažejo tako blizu, da bi mi mogli bačore rabiti. Jaz imam že čisto rjavega, ker ga skoro nikoli ne morem rabiti. Povem vam, da je eden naš vojak za deset Italijanov. Nikoli ne bom pozabil našega korporala, ki je šel sam z našim bajonetom nad 10 Italijanov in kmalu se bil že kar osem valjato okrog njega v krvi in dva sta mu ubazala. Četudi je dobil rane na obrazu, ali zmagovalac je pa le bil. Sploh nimajo Lah prav nič sreče, kajti nas čuva in vodi Bog, gospod vojnih trum in zmaga mora biti naša.

Slovenski fantje nepremagljivi.

Iz tirolskih vrhov Vam pišemo slovenski fantje iz Spodnjega Stajerja:

Tudi tu Lah skuša večkrat prodreti v našo ozemlje, ali mi slovenski gorski topničarji mu vsakokrat dobro posvetimo nazaj. Polentar je mislil, da si bo v par dneh že na slovenski zemlji polento kuhal. Pa se je močno zmotil. Mi slovenski fantje stojimo na svojih mestih še trdneje kakor skale. Mnogokrat se rušijo skale od gromenja njegovih topov, toda nam ne upade pogum. Zatorej le pogum, kateri se pridete za nami! Laškemu izdajalstvu moramo napraviti konec. Slovenski fantje smo zmiraj veseli, zato si zapojemo pri vsaki priložnosti kako slovensko. Smo še pač fantje iz zelenega Stajerja, ki smo zmiraj veseli in korajžni. Lah pa se strahopetno in kislo zadržuje. Mnogo iskrenih pozdravov pošiljamo Vam, slovenska dekleta, možje in fantje, slovenski gorski topničarji: Janez Sottler iz Brežic, Anton Kovačič iz Pilštana, Edmund Pratehmer iz Loč, Ivan Klemenšek iz Solčave, Jožef Safarič iz Središča, Franc Šoter iz Laškega.

Hraber čin naše mornarice v Adriji.

Več italijanskih ladij in en francoski podmorski čoln potopljen.

Naša mornarica se je v nedeljo, dne 5. decembra zopet izredno proslavila in dala italijanski zbornici priliko in snov za razprave, posebno pa zbornici opoziciji, da vpraša vlado, kako je z gospodstvom v Adriji. Sijajni čin je izvršila naša mornarica ob albanski obali, kjer se je Italija smatrala že od početka vojske kot edini gospodar in vladar. Italijanski minister zunanjih zadev, Sonino, je v zbornici obljubil, da bo ostanke srbske armade preskrbel s strelivom in živili, a majhna avstrijska križarka, katero so spremljale nekatere še manjše ladje, je obstreljevala večje število italijanskih ladij, ki so bile močno obložene s topovi, strelivom in živili in jih s francoskim podmorskim čolnom vred potopila. Poleg tega je drug del našega brodovja potopil več laških ladij, ki so vozile vojne potrebščine iz Brindizija v Drač. Visokoletečim Italijanom so ti dogodki jasno

dokazali, da Italija ni in nikdar ne bo gospodarica naše Adrije.

Uradno poročilo o dogodkih na morju se pa glasi:

Dunaj, 6. decembra.

Dne 5. decembra zjutraj je naša križarka „Novara“ z nekaterimi rušilci v pristanišču Sv. Ivan Meduanski s topovskimi streli potopila tri velike in dva mala sovražna (italijanska) parnika, pet velikih in več malih jadrnic. Potopljene ladje so spravljale vojno gradivo na suho. Eden parnikov je zletel v zrak. Na naše brodovje je prožilo s suhega kakih 20 topov silovit ogenj, a brez uspeha.

Ne daleč od tam je ladja „Varaždin“ uničila francoski podmorski čoln „Fresnel“. Poveljnika tega potopljenega čolna, drugega častnika in 26 mož so naši ujeli.

Drugi del našega bojnega brodovja je v noči na 23. nov. potopil na potu iz Brindizija v Drač parnik, oborožen s tremi topovi, in večjo motorno jadrnico. Ladji ste bili italijanski ter ste bili močno obloženi z vojnim gradivom. Moštvo potopljenih ladij so naši ujeli: štiri možje, ki so pripadali vojni mornarici, so obdržali v ujetništvu, moštvo motorne jadrnice pa je smelo v čolnih odpluti.

Mornariško poveljstvo.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Naše in bolgarske čete zasledujejo umikajoče se Srbe na črnogorskih tleh. Bolgarske čete so že zavzele mesto Djakova, naše pa pod poveljstvom generala Kövesa stojijo pred Pečjo (Ipek). V severno-izhodnem delu Črnogore so naše čete zavzele Plevlje, glavno mesto nekdanjega, v naši upravi stoječega sandžaka Novipazar. Katolički in mohamedanci povsod z neradusenjem sprejemajo naše in bolgarske čete.

Tudi na meji med Bosno in Črnogoro, južno od Foče, se vršijo boji med našimi in črnogorskimi četami.

Italijani so že začeli po ladjah pošiljati živež in municijo na albansko obal, da pomagajo srbski armadi in beguncem. Toda armada bo precej razbita, predno bo prišla na jadransko obal. Za Italijane pa je dovažanje zelo nevarno, kakor kažejo poročila naše krasne mornarice.

Plevlje in Bitolj.

Dne 2. decembra, t. j. na dan, ko je naš sirovasi vladar Franc Jožef obhajal 67. obletnico svojega vladanja, smo na srbskem bojišču odvzeli sovražnikom zopet dve važni postojanki: Plevlje in Bitolj. Plevlje je glavno mesto nekdanjega, od Avstrijev zasedenega sandžaka Novi pazar. Okrog mesta so se vršili več dni trdovratni boji. Črnogorci in Srbi so le z veliko boleščjo prepustili mesto našim četam. Od Plevlja je namreč našim odprta pot v severoizhodno Črnogoro. Na jugu pa so vrle bolgarske čete zasedle prevažno postojanko Bitolj (Monastir). Mesto je branil srbski polkovnik Vasič. Boj je trajal celih 24 ur. Vasič se je moral umakniti, ker mu je grožila obkolitev. Bolgari so našli v mestu obilo živil in vojne gradiva. Mestno prebivalstvo je Bolgare pri vhodu v mesto veselo pozdravljalo.

Dosedaj 160.000 Srbov ujetih.

Berolinski list „Berl. Zeitung am Mittag“ poroča iz Zofije, da so Srbi pri svojem umikanju izgubili skoro vso artilerijo. Od 23. novembra naprej je bilo po naših četah ujetih zopet nadaljnjih 35.000 Srbov in zasedenih 3200 kvadratnih kilometrov srbskega in črnogorskega ozemlja. Vsega skupaj je sedaj ujetih 160.000 Srbov.

Srbski poslanci beže v Solun.

V Solun je prišlo okoli 40 trbskih poslancev, med katerimi se nahaja tudi predsednik skupščine. Vsi drugi niso mogli dospeti v Solun.

General Sarkotič o bojih s Črnogorci.

Vrhovni zapovednik v Bosni in Hercegovini — general Sarkotič — je izjavil vojnim poročevalcem: Naše čete ob Drini so morale premagati v bojih s Črnogorci naravnost neverjetne težkoče. Prekoračile so deročo reko ter prodirajo navzlic snežnim viharjem, velikemu mrazu, navzlic vsem težkočam aprovizacije skozi ogromne gozde, spijo dostikrat v 1/4 m visokem snegu, toda naši vrli črnogojniki so svoje moči podesetorili in izvršujejo največjega občudovanja vredne čine. Za naše uspehe se nam je v prvi vrsti zahvaliti tudi črnogojniškim častnikom, katerih resnost in inteligenca zaslužita največje priznanje.

Carjeve prazne obljube.

Iz Soluna poročajo: Car je srbskemu ministrskemu predsedniku Pašiču brzojavil, da Rusija ne bo

trpela, da bi Srbija izginila in izgubila svojo samostojnost. Rusija da je že določila načrt, kako rešiti Srbijo.

„Smrtni zbor“.

List „Politiken“ poroča, da so se srbske žene in dekleta, kojih možje, očetje in bratje so padli v vojski, zbrale v takimenovani „Smrtni zbor“. Članice tega zbora so slovesno prisegle, da hočejo masčevati smrt svojih dragih. Dosedaj šteje ta zbor 385 članic. Zbor stoji pod poveljstvom gospe Marinović, soproge poročnika Marinoviča, ki je padel pri Šabcu. Ženske so oborožene s puškami, revolverji in handžarji in nosijo infanterijsko uniformo. Na čepicah imajo posebno znamenje — mrtvaško glavo. Ako je novica resnična, kaže pač veliko zmedenost v vseh srbskih krogih. Smrtni zbor bo Srbom le škodoval.

Bolgarsko-srbsko bojišče.

Bolgari so zavzeli Bitolj (Monastir). Srbi so se umaknili ob cesti proti Albaniji. Na tem bojišču se nahajajo tudi nemške čete generala Galvica, ki nastopajo skupno z Bolgari.

Med Grško in četverosporazumom se še vedno vršijo pogajanja, ker bi četverosporazum rad utrdil Solun, imel železnice iz Soluna v svoji upravi ter izvajal na morju policijo, to se pravi, v grških lukah vohunil za našimi podmorskimi čolni. Grška se noče popolnoma udati. Baje se je bati, da bo četverosporazum nastopil nasilno proti Grčiji.

Velik bolgarski plen.

Ko so bili Srbi dne 29. novembra pri Prizrenu razpršeni, so se razkropljeni deli srbske armade umaknili proti Djakovi in ob albanski reki Beli-Drin proti Debarju in Skadru. Bolgari Srbe neprestano zasledujejo. Dne 3. decembra je bolgarski oddelek, ki je zasledoval Srbe ob Belem Drinu, sovražnika na neki postojanki ob levem bregu reke Ljuma ustavil in jih odločno napadel. Bolgari so srbsko armado razkropili in jo prisilili, da se je umaknila. Umikanje Srbov se je spremenilo v divji beg. Srbi so na tem prostoru pustili v bolgarskih rokah 100 poljskih topov in havbic, 200 avtomobilov in ogromno množico vojnega gradiva. Nadalje 150 trenskih vozov, mnogo obleke in druge vojaške opreme. Plena je toliko, da je pot ob Belem Drinu do Kula-Ljuma z njimi popolnoma zalozena. V smeri proti Djakovi so se srbsko-črnogorske čete takoj, ko so se pojavili bolgarski oddelki, umaknile, izpraznile mesto Djakovo in prepustile našim 6 havbic. Bolgarski kavalerija zasleduje sovražnika proti Djakovi in je mesto menda že zasedla. Srbski ujetniki pripovedujejo, da so kralja Petra na begu morali nositi na nosilnicah, ker je korakanje ob Belem Drinu zaradi od Kula-Ljuma tudi s konji nemogoče.

Pri Bitolju ujetih 6000 Srbov.

Angleški listi poročajo iz Aten: Padca Bitolja ni bilo več mogoče preprečiti, ker so Bolgari s pomočnimi brzimi pohodmi izvedli obkoljevalno premikanje in so se bližali Bitolju iz jugoizhodne smeri. Večji srbski oddelki, ki so se hoteli vreči nad te obkoljevalne čete, ali pa, za slučaj, da bi bil sovražnik premočan, se umakniti na grško ozemlje v smeri proti Bitolju, so bili od premočnih bolgarskih čet ujeti. Dosedaj so Bolgari pri Bitolju ujeli okoli 6000 Srbov. Fronta bolgarske bojne sile, ki se je že začetkom tedna od Vardarja do Bitolja vedno bolj približevala Črni — sedaj je reka že prekoračena — dobiva vedno bolj obliko klešč, v katerih se nahajajo francoske in angleške čete ob spodnjem Vardarju, oziroma med Vardajem in Strumico. Te čete bodo morale zasedi postojanke proti jugu, če bodo sploh dobile potrebno pomoč.

Odvedena srbska državna blagajna.

„Pester Lloyd“ poroča iz Zofije: Bolgari so zaplenili v zasedenih srbskih ozemljih 300 milijonov dinarjev v bankovcih, a kritja v kovanim denarju ni. **Isr so narodno banko odpeljali iz dežele. Vse denarje torej brez vrednosti.**

Srbske državne listine v bolgarski posesti.

Kakor izve „Birževija. Vedomosti“ iz srbskega vira, je velik del srbskega državnega arhiva, katerega so morali popustiti v Nišu, padel v roke Bolgarom. Tako so vse listine, ki se tičejo rusko-srbskega dopisovanja iz let 1912. in 1913. v bolgarski posesti in zdaj se, da se v Petrogradu boje mučne pozornosti, če se objavijo ti spisi.

Bolgarski kralj Ferdinand v Nišu.

Kralj Ferdinand je dne 2. decembra odpotoval v spremstvu dvornega maršala generala Savova, načelnika svojega političnega kabineta Dobroviča, poslanika Čapraškova in železniškega ministra Morlova v Niš, kjer je stanoval v hiši, ki je služila srbskemu prestolonasledniku. Med vožnjo je razdelil kralj vsem delavcem na železniški progi darila. Ko je kralj opazil neko skupino srbskih ujetnikov, ki so poprav-